

Utbildning efter grundskolan samt vid Högskolan på Åland hösten 2012

Drygt 800 kvinnor och 1 000 män studerar på Åland

Hösten 2012 studerar 1 803 personer i de åländska läroinrättningarna efter grundskolan. På gymnasienivå studerar 1 230 personer, varav 459 går allmänbildande gymnasieutbildning och 771 grundläggande yrkesutbildning. Högskolan på Åland har 525 studerande och övrig utbildning 48 personer. På gymnasienivå är det 40 färre studerande än i fjol, medan Högskolans studerandeantal har ökat med 17. Av alla studerande är 803 kvinnor och 1 000 män. Jämfört med 2011 har kvinnornas andel minskat på gymnasienivån, både inom den allmänbildande gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen, och ökat inom den övriga utbildningen. På Högskolan har den manliga majoriteten blivit något större än i fjol.

Tabell 1. Studerande hösten 2012 efter nivå, kön, hemort och ålder

	Utbildningsnivå			
	Totalt	Gymnasie- nivå	Högskolan på Åland	Övrig utbildning
Totalt	1 803	1 230	525	48
Kön				
Kvinnor	803	601	174	28
Män	1 000	629	351	20
Hemort				
Åland	1 450	1 130	278	42
Finland	192	83	107	2
Sverige	151	13	134	4
Övriga	10	4	6	-
Ålder				
15-19	1 087	1 034	17	36
20-24	354	103	243	8
25-29	159	23	135	1
30-39	125	38	86	1
40-49	66	25	40	1
50+	12	7	4	1

Liksom föregående år är det framför allt antalet studerande med hemort på Åland som minskat, på gymnasienivå med över 40 stycken. Antalet personer från fastlandet har ökat på alla utbildningsnivåer, men mest på Högskolan där en femtedel av de studerande kommer från Finland. En ännu större andel, eller en fjärdedel, av de högskolestuderande har hemort i Sverige. Inom den övriga utbildningen har ålänningarna blivit flera och står nu för nästan 88 procent av de studerande.

Beskrivning av statistiken

Detta meddelande innehåller statistik om utbildning efter grundskolan samt vid Högskolan på Åland höstterminen 2012. Insamlingen är en totalundersökning och uppgifter från samtliga åländska läroinrättningar efter grundskolan ligger till grund för statistiken. Uppgifterna gäller situationen i början av innevarande läsår, eller den 20 september 2012. Vissa jämförelser med tidigare år görs också. Det bör observeras att statistiken över Högskolan på Åland enbart behandlar de som studerar antingen examensinriktade ämnen eller kursutbildningar. Därtill finns även den öppna högskolan, som inte behandlas i detta statistikmeddelande. Statistikens syfte är att ge en heltäckande bild av de studerande i de åländska läroinrättningarna ovanför grundskolenivån. Statistiken omfattar inte utbytesstuderande som studerar vid Högskolan på Åland. Information om absentieanmälda studerande finns i två egna tabeller, men i övrigt omfattar statistiken inte studerande med studieuppehåll. Inte heller studerande som antagits till en läroinrättning, men vars studieprogram påbörjas först efter september finns med i statistikuppgifterna. De högskolestuderande delas inte in i årskurser, men gällande övriga läroinrättningar finns årskursvisa uppgifter.

Under 2011 reformerades gymnasialstadiet utbildningen på Åland, varvid läroinrättningarna Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands sjömansskola, Ålands vårdinstitut samt Ålands yrkesskola sammanslogs till Ålands yrkesgymnasium. Verksamheten vid Ålands naturbruksskola upphörde efter vårterminen 2011. Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium leds av den nya myndigheten Ålands gymnasium. De olika studieprogrammen är i detta meddelande grupperade enligt utbildningsnivåer, vilka efter reformen är gymnasienivå, högskoleutbildning samt övrig utbildning. Gymnasienivån indelas i allmänbildande gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning. Yrkesutbildningens program är fördelade på fyra olika profiler. För varje program anges på vilken nivå och i vilken läroinrättning och profil det hör hemma, hur många studieår det omfattar samt till vilket utbildningsområde det hör. Utbildningsområdena (allmänbildande, humanistiskt etc.) bygger på den internationella utbildningsklassificeringen, ISCED. Vissa av utbildningsprogrammen som tidigare hänförts till det tekniska ämnesområdet har fr.o.m. 2006 placerats i serviceområdet, varför dessa områden inte på ett rättvisande sätt kan jämföras med tidigare års uppgifter. Av utrymmesskäl anges läroinrättningarnas och utbildningsområdenas namn förkortade på ett flertal ställen, men i bl.a. *tabell 2* framgår läroinrättningarnas och i *tabell 6* utbildningsområdenas namn i sin helhet.

Några definitioner och förklaringar:

Landskommuner:	Alla kommuner utom Mariehamn
Landsbygden:	Alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn
Skärgården:	Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö
-	Exakt 0 enheter
.	Uppgift ologisk, kan ej förekomma
..	Uppgifter saknas, är för få till antalet eller alltför osäkra för att anges

Statistiken baseras på individuppgifter från läroinrättningarnas studeranderegister, vilka har begärts in från skolorna och Högskolan. Uppgifterna om studieplatser, sökande och antagna kommer dels från läroinrättningarna, dels ur den samåländska elevtagningen. Läroinrättningarna har också beretts tillfälle att granska de färdiga tabellerna. ÅSUB riktar ett tack till alla som har bidragit med

uppgifter och kommentarer.

ÅSUB publicerar sedan år 2000 ett årligt statistikmeddelande om utbildning efter grundskolan samt vid Högskolan på Åland. Ytterligare statistik i detta ämne, bl.a. flera tidsserier och mera detaljerade uppgifter om de enskilda läroinrättningarna, kan man hitta på ÅSUBs hemsida (www.asub.ax). Statistik om lärarna i det åländska skolväsendet publiceras sedan 2005 vart tredje år. Övrig årlig utbildningsstatistik som ÅSUB ger ut gäller grundskolan, avlagda examina, utbildning som inte leder till examen samt studerande utanför Åland. En prognos om det framtida elevunderlaget på Åland gavs ut i juni 2010. All utbildningsstatistik är tillgänglig på hemsidan i form av publikationer, databaser och exceltabeller.

Den åländska utbildningen efter grundskolan

De åländska läroinrättningarna efter grundskolan upprätthålls av Ålands landskapsregering. På gymnasienivå finns nu Ålands lyceum som tillhandahåller allmänbildande gymnasieutbildning och Ålands yrkesgymnasium som ger grundläggande yrkesutbildning. Yrkeshögskoleutbildningen sker sedan år 2003 vid Högskolan på Åland. Ålands landskapsregering driver också Ålands folkhögskola, vars verksamhet hör till övrig utbildning. Hit hör också yrkesstartlinjen vid Yrkesgymnasiet.

Nästan 50 färre studerande i Yrkesgymnasiet

Ålands lyceum har 459 studerande, vilket är ungefär lika många som i fjol. Vid Ålands yrkesgymnasium har antalet studerande minskat med nästan 50 och är nu 776, medan Ålands folkhögskola ökat från 37 till 43. Högskolan på Åland har 525 studerande denna termin, vilket är 17 flera än 2011.

Tabell 2. Studerande hösten 2012 efter läroinrättning och kön

Läroinrättning	Antal			Procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	1 803	803	1 000	44,5	55,5
Ålands lyceum	459	268	191	58,4	41,6
Ålands yrkesgymnasium	776	334	442	43,0	57,0
Ålands folkhögskola	43	27	16	62,8	37,2
Högskolan på Åland	525	174	351	33,1	66,9

Två tredjedelar män i Högskolan

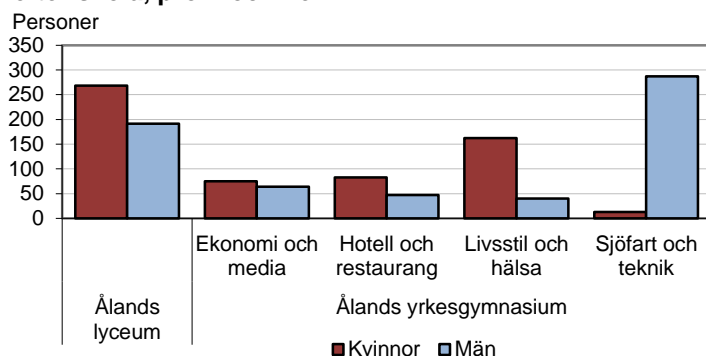
Tabell 2 visar också könsfördelningen i läroinrättningarna. Lycéet har en majoritet av kvinnor, även om den är något mindre än i fjol. Också på Yrkesgymnasiet har andelen kvinnor minskat, till 43 procent, men ändå har skolan liksom i fjol den jämnaste könsfördelningen av läroinrättningarna. I Folkhögskolan är det kvinnlig majoritet med drygt tre femtedelar kvinnor. Könsskillnaden är störst på Högskolan, där två tredjedelar är män. När det gäller de olika programmen och ämnesområdena finns det mycket stora skillnader i könsfördelningen.

Profilen Sjöfart och teknik lockar nästan bara män, kvinnlig majoritet inom övriga profiler

Det finns 44 olika program eller linjer i utbildningen som omfattas av denna statistik, varav 33 på gymnasienivå, 4 inom övrig utbildning och 7 på Högskolan. I *tabell 3* presenteras de studerande på gymnasienivå efter utbildningsnivå, program, utbildningsområde och kön, medan *tabell 4 och 5* innehåller motsvarande uppgifter för kategorin övrig utbildning samt för Högskolan på Åland. Utbildningen inom Yrkesgymnasiet indelas dessutom i fyra olika profiler. För varje program anges antalet studieår. Vissa program är ett- eller två-åriga grundläggande program som sedan fortsätter med ett- eller två-åriga specialiseringsprogram, t.ex. tar utbildningen till vaktstyrman tre år – ett år på grundutbildningen sjöfart/vaktman och två år på vaktstyrmansprogrammet.

Flest studerande har studentlinjen på Lycéet med nästan 460 personer. På Yrkesgymnasiet är profilen Sjöfart och teknik störst med 300 studerande. Av dessa är endast 13 kvinnor, vilket innebär att denna profil har den mest ojämna könsfördelningen. Profilen Livsstil och hälsa har dock också en relativt stor könsskillnad bland sina studerande, av 200 personer är 80 procent kvinnor. De övriga två profilerna, Ekonomi och media samt Hotell och restaurang, har runt 130 studerande vardera. Båda profiler har flera kvinnliga än manliga studerande, men enskilda program har ändå manlig majoritet, t.ex. företagsekonomiprogrammet för ungdomar och fastighetsskötarsistent.

Studerande på gymnasienivå hösten 2012 efter skola, profil och kön

Företagsekonomi det största enskilda programmet inom yrkesutbildningen

Av programmen inom yrkesutbildningen är det företagsekonomi för ungdomar som har flest studerande, 73 stycken. I storleksordning följer därefter tre program med ungefär 50 studerande vardera, nämligen det samhällliga och sociala utbildningsprogrammet samt kockprogrammet och grundutbildningen sjöfart/vaktman. Sex av programmen har enbart manliga studerande och två enbart kvinnliga. På företagsekonomi för ungdomar har andelen kvinnor minskat betydligt jämfört med 2011 och uppgår endast till en tredjedel. Vuxenprogrammet i företagsekonomi domineras dock av kvinnor så sammanlagt är det nästan lika många män och kvinnor som studerar företagsekonomi. Grundutbildningen hotell och restaurang har i år betydligt jämnare könsfördelning än i fjol. Nu är männen en mera än kvinnorna, medan kvinnorna var i stor majoritet med två tredjedelar förra året. Också servitörprogrammen har en större andel män i år än i fjol. På närvårdprogrammen råder stor kvinnodominans, men på specialiseringsprogrammet för vuxna gällande äldreomsorg är hälften av de sex studerande män. Av alla program inom teknik och sjöfart har fordon- och transportteknik den högsta andelen kvinnor, men den uppgår endast till 10 procent.

Tabell 3. Studerande på gymnasienivå hösten 2012 efter utbildningsnivå, program och kön

Nivå Läroinrättning Profil Program/kurs	Utbildnings- område	Studie- år	Antal			Procent	
			Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt			1 230	601	629	48,9	51,1
Allmänbildande gymnasieutbildning							
Ålands lyceum			459	268	191	58,4	41,6
Studentlinje	Allmänbild.	3-4	458	268	190	58,5	41,5
Kompletteringsstudier	Allmänbild.	0,5-1	1	-	1	-	100,0
Grundläggande yrkesutbildning							
Ålands yrkesgymnasium			771	333	438	43,2	56,8
Ekonomi och media			139	75	64	54,0	46,0
Företagsekonomi	Handel/samh	3	73	24	49	32,9	67,1
Företagsekonomi, vuxen	Handel/samh	2-3	35	32	3	91,4	8,6
Media och kommunikation	Humanist	3	31	19	12	61,3	38,7
Hotell och restaurang			130	83	47	63,8	36,2
Hotell och restaurang	Service	1	37	18	19	48,6	51,4
Hotell och restaurang, inr. kock	Service	2	51	32	19	62,7	37,3
Hotell och restaurang, inr. servitör	Service	2	24	19	5	79,2	20,8
Hotell och rest, servitör, gymn. bas.	Service	1	10	7	3	70,0	30,0
Hotell och konferenspers., gymn bas.	Service	1	8	7	1	87,5	12,5
Livsstil och hälsa			202	162	40	80,2	19,8
Närvårdare	Hälso- o soc.v	2	42	36	6	85,7	14,3
Närvårdare, vuxen	Hälso- o soc.v	1	31	28	3	90,3	9,7
Närvårdare, läroavtal	Hälso- o soc.v	1,5	1	1	-	100,0	-
Sjukvård och omsorg	Hälso- o soc.v	1	5	5	-	100,0	-
Sjukvård och omsorg, vuxen	Hälso- o soc.v	1	11	10	1	90,9	9,1
Vård och fostran av barn och unga	Hälso- o soc.v	1	14	13	1	92,9	7,1
Vård o. fostran av barn o. unga, vuxen	Hälso- o soc.v	1	7	6	1	85,7	14,3
Äldreomsorg, vuxen	Hälso- o soc.v	1	6	3	3	50,0	50,0
Frisör	Service	3	9	8	1	88,9	11,1
Samhällelig och social sektor	Handel/samh	3	52	40	12	76,9	23,1
Fastighetsskötarsistent, spec. klass	Teknisk	3	3	-	3	-	100,0
Hotell, restaurang och café, spec. klass	Service	3	5	3	2	60,0	40,0
Yrkesträning	Annat	4	16	9	7	56,3	43,8
Sjöfart och teknik			300	13	287	4,3	95,7
Byggteknik	Teknisk	3	36	3	33	8,3	91,7
EI- och datateknik, datorteknik	Teknisk	3	30	-	30	-	100,0
EI- och datateknik, elteknik	Teknisk	3	43	1	42	2,3	97,7
Fordons- och transportteknik	Teknisk	3	40	4	36	10,0	90,0
Verkstads- och produktionsteknik	Teknisk	3	25	-	25	-	100,0
Sjöfart, vaktman	Service	1	50	3	47	6,0	94,0
Sjöfart, däcks- o maskinreparatör	Service	2	22	-	22	-	100,0
Sjöfart, fartygselektriker	Teknisk	2	21	1	20	4,8	95,2
Vaktmaskinmästare	Service	2	18	-	18	-	100,0
Vaktstyrman	Service	2	15	1	14	6,7	93,3

Ny linje på Folkhögskolan

I Folkhögskolan har fjolårets allmänna linjer skapande, musik, idrott, media och integration ersatts av ett nytt program, NYAlinjen. NYA står för Nyskapande, Yrkesorienterande och Annorlunda. De studerande på linjen kan välja kurser från ämneskategorier som motsvarar de tidigare allmänna linjerna och har dessutom möjlighet att delta i ämnesintegrerade projekt, gå specialkurser (t.ex. avlägga datakörkort) samt läsa upp grundskolebetygen i vissa ämnen. För vuxenstuderande finns de specialiserade linjerna hantverk och naturfoto. Till den övriga utbildningen hänförs också Yrkesgymnasiets program yrkesstart som förbereder för yrkesutbildning. Sammanlagt finns 48 studerande i den övriga utbildningen. På Folkhögskolan är över tre femtedelar kvinnor, medan de utgör endast en femtedel av de studerande på yrkesstart.

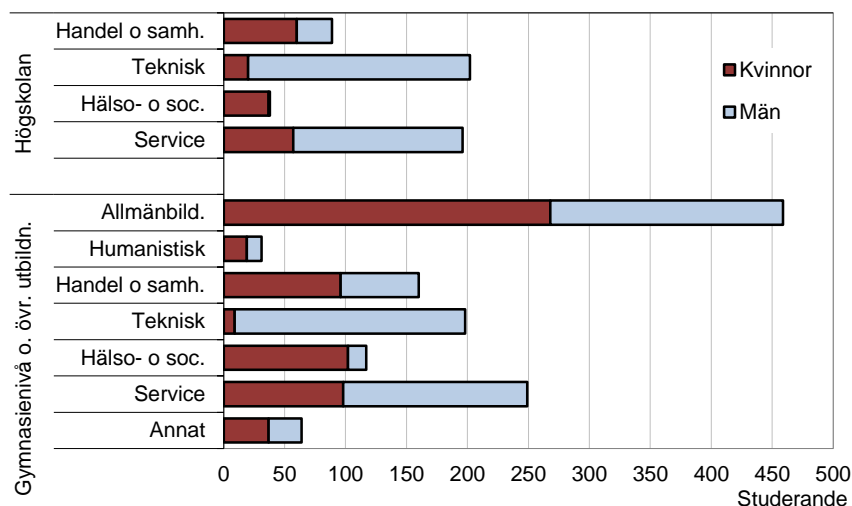
Högskolans program för sjöfart och maskinteknik har över hundra studerande vardera

I Högskolan har maskinteknik, informationsteknik och vård färre studerande än i fjol. De största programmen är ändå sjöfart och maskinteknik, båda med över 100 studerande, medan elektroteknik och vård är de minsta programmen med under 40 personer vardera. Två tredjedelar av de studerande är män och dessa dominerar på de tekniska programmen och sjöfart. På vård är nästan alla studerande kvinnor och också företagsekonomi har en betydande kvinnlig majoritet. Alla program har dock studerande av båda kön.

Störst könsskillnad inom det tekniska utbildningsområdet

De studerandes fördelning på utbildningsområde efter kön framgår av *tabell 6* och illustreras också av diagrammet nedan. Både på gymnasienivå och i Högskolan dominerar kvinnorna inom hälso- och socialvård samt handel- och samhällsvetenskap medan männen är i stor majoritet inom teknik och i viss mån inom service. Av utbildningarna inom serviceområdet är det sjöfartsprogrammen som domineras av män, medan hotell- och restaurangutbildningarna har en kvinnlig övervikt, dock inte lika stor som männens inom sjöfarten. Detta gäller både yrkes- och högskoleutbildningen. Av de olika utbildningsnivåerna är kvinnorna i majoritet inom den allmänbildande och den övriga utbildningen, medan det är manlig övervikt inom yrkes- och högskoleutbildningen.

Studerande hösten 2012 efter utbildningsnivå, utbildningsområde och kön

Tabell 4. Studerande i övrig utbildning hösten 2012 efter läroinrättning, program och kön

Skola Program/kurs	Utbildnings- område	Studie- år	Antal			Procent	
			Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt			48	28	20	58,3	41,7
Ålands folkhögskola			43	27	16	62,8	37,2
Hantverkslinjen	Annat	2	9	8	1	88,9	11,1
Naturfotolinjen	Annat	1	5	2	3	40,0	60,0
NYAlinjen	Annat	1	29	17	12	58,6	41,4
Ålands yrkesgymnasium			5	1	4	20,0	80,0
Yrkesstart	Annat	1	5	1	4	20,0	80,0

Tabell 5. Studerande i Högskolan på Åland hösten 2012 efter utbildningstyp, program och kön

Utbildningstyp Program/kurs	Utbildnings- område	Studie- år	Antal			Procent	
			Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt			525	174	351	33,1	66,9
Examensinriktad utbildning			525	174	351	33,1	66,9
Elektroteknik	Teknisk	4	36	2	34	5,6	94,4
Företagsekonomi	Handel/samh	3,5	89	60	29	67,4	32,6
Hotell- och restaurangadministration	Service	3,5	63	38	25	60,3	39,7
Informationsteknik	Teknisk	3,5-4	60	11	49	18,3	81,7
Maskinteknik	Teknisk	4,5	106	7	99	6,6	93,4
Sjöfart	Service	4,5	133	19	114	14,3	85,7
Vård	Hälso- o soc.v	3,5	38	37	1	97,4	2,6

Tabell 6. Studerande hösten 2012 efter utbildningsnivå, utbildningsområde och kön

Utbildningsnivå Utbildningsområde	Antal			Procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Gymnasienivå och övrig utbildning	1 278	629	649	49,2	50,8
Allmänbildande	459	268	191	58,4	41,6
Pedagogisk	-	-	-	-	-
Humanistisk	31	19	12	61,3	38,7
Handel- och samhällsvetenskap	160	96	64	60,0	40,0
Naturvetenskap	-	-	-	-	-
Teknisk	198	9	189	4,5	95,5
Lant- och skogsbruk	-	-	-	-	-
Hälso- och socialvård	117	102	15	87,2	12,8
Servicebranscher	249	98	151	39,4	60,6
Annat	64	37	27	57,8	42,2
Högskolan på Åland	525	174	351	33,1	66,9
Allmänbildande	-	-	-	-	-
Pedagogisk	-	-	-	-	-
Humanistisk	-	-	-	-	-
Handel- och samhällsvetenskap	89	60	29	67,4	32,6
Naturvetenskap	-	-	-	-	-
Teknisk	202	20	182	9,9	90,1
Lant- och skogsbruk	-	-	-	-	-
Hälso- och socialvård	38	37	1	97,4	2,6
Servicebranscher	196	57	139	29,1	70,9
Annat	-	-	-	-	-

Medelåldern på Högskolans företagsekonomi över 30 år, på hotell och restaurang under 24 år

Av läroinrättningarna på gymnasienivå har Lycéets studerande den lägsta medelåldern med 17,1 år. På Yrkesgymnasiet, där det finns ett antal utbildningsprogram för vuxna, är medelåldern högre, 20,1 år. *Tabell 7* visar de studerandes medelålder och hemort efter läroinrättning, medan *tabellerna 8–11* innehåller motsvarande uppgifter för de enskilda programmen samt efter utbildningsområde. I *tabell 7* gäller åldern samtliga studerande, medan den i *tabell 8* och *9*, som också innehåller uppgifter om årskurs, gäller de studerande på årskurs 1. För Högskolans del (*tabell 10*) visas dock inga årskurser.

På nästan alla program avsedda för ungdomar på Yrkesgymnasiet har de studerande i årskurs ett en medelålder mellan 16 och 17 år. Av alla program på gymnasienivå är medelåldern i årskurs ett högst vid närvårdarprogrammet för vuxna, drygt 32 år. I Folkhögskolan har hantverkslinjen de äldsta studerande på årskurs ett med en medelålder på 25,4 år, medan NYAlinjens studerande är just under 17 år i genomsnitt. I Högskolan är medelåldern beräknad på samtliga studerande och uppgår liksom i *fjol* till 27,1 år. De studerande på företagsekonomi har en medelålder över 30 år, medan den lägsta genomsnittsåldern, just under 24 år, finns på hotell- och restaurangadministration. Medelåldern för de studerande är uträknad enligt deras ålder den 31.12.2012.

I en del fall saknas studerande på vissa årskurser i en flerårig utbildning. Detta kan bero på att utbildningen inte tar in nya studerande varje år, eller på att det ett visst år inte har funnits tillräckligt med sökande. I vissa fall finns det studerande bara på årskurs tre trots att en utbildning är ettårig, beroende på att denna utbildning utgör en påbyggnad eller fortsättning på en annan utbildning.

Tabell 7. Studerande hösten 2012 efter läroinrättning, medelålder och hemort

Läroinrättning	Totalt	Medel- ålder	Hemort, antal				Hemort, procent	
			Åland	Finland	Sverige	Övriga	Åland	Utanför Åland
Totalt	1 803		1 450	192	151	10	80,4	19,6
Ålands lyceum	459	17,1	454	4	-	1	98,9	1,1
Ålands yrkesgymnasium	776	20,1	681	79	13	3	87,8	12,2
Ålands folkhögskola	43	19,8	37	2	4	-	86,0	14,0
Högskolan på Åland	525	27,1	278	107	134	6	53,0	47,0

Medelålder av alla studerande.

Drygt en tiondel av Yrkesgymnasiets studerande kommer från orter utanför Åland

Nästan en femtedel av de studerande, eller 353 personer, har hemort utanför Åland. Med hemort i denna statistik avses de studerandes hemort vid antagningen till respektive utbildning. Lycéet och Folkhögskolan har endast enstaka studerande utifrån, men ser man till andelen av deras studerande så är den betydligt större i Folkhögskolan som har 14 procent icke-ålänningar medan Lycéet har en procent. På Yrkesgymnasiet går nästan hundra personer från orter utanför Åland, vilket utgör 12 procent av de studerande där. De allra flesta, närmare 80 stycken, kommer från Finland. Högskolan har den största andelen studerande utifrån, 47 procent, eller 247 av 525 personer. Av alla studerande vid Högskolan kommer en fjärdedel från Sverige och en femtedel från fastlandet.

Tabell 8. Studerande på gymnasienivå hösten 2012 efter utbildningsnivå, program, årskurs, medelålder och hemort

Nivå	Totalt	Årskurs				Medel- ålder i åk 1	Hemort, antal				Hemort, procent	
		1	2	3	4		Åland	Finland	Sverige	Övriga	Åland	Utanför Åland
Totalt	1 230	398	463	348	21	17,5	1 130	83	13	4	91,9	8,1
Allmänbildande gymnasieutbildning												
Ålands lyceum	459	145	161	132	21	16,1	454	4	-	1	98,9	1,1
Studentlinje	458	145	161	132	20	16,1	453	4	-	1	98,9	1,1
Kompletteringsstudier	1	-	-	-	1	..	1	-	-	-	100,0	-
Grundläggande yrkesutbildning												
Ålands yrkesgymnasium	771	253	302	216	-	18,3	676	79	13	3	87,7	12,3
Ekonomi och media	139	33	70	36	-	16,9	137	2	-	-	98,6	1,4
Företagsekonomi	73	19	28	26	-	16,9	73	-	-	-	100,0	-
Företagsekonomi, vuxen	35	-	28	7	-	.	34	1	-	-	97,1	2,9
Media och kommunikation	31	14	14	3	-	16,9	30	1	-	-	96,8	3,2
Hotell och restaurang	130	55	35	40	-	19,4	105	22	1	2	80,8	19,2
Hotell- och restaurang	37	37	-	-	-	16,3	29	8	-	-	78,4	21,6
Hotell- och restaurang, inr. kock	51	-	24	27	-	.	40	9	1	1	78,4	21,6
Hotell- och restaurang, inr. servitör	24	-	11	13	-	.	21	3	-	-	87,5	12,5
Hotell- och rest, servitör, gymn. bas.	10	10	-	-	-	23,8	9	1	-	-	90,0	10,0
Hotell och konferenspers., gymn bas.	8	8	-	-	-	28,4	6	1	-	1	75,0	25,0
Livsstil och hälsa	202	69	94	39	-	20,2	199	3	-	-	98,5	1,5
Närvårdare	42	21	21	-	-	16,2	41	1	-	-	97,6	2,4
Närvårdare, vux.	31	16	15	-	-	32,1	31	-	-	-	100,0	-
Närvårdare, läroavtal	1	-	1	-	-	.	1	-	-	-	100,0	-
Sjukvård och omsorg	5	-	-	5	-	.	5	-	-	-	100,0	-
Sjukvård och omsorg, vuxen	11	-	11	-	-	.	11	-	-	-	100,0	-
Vård och fostran av barn och unga	14	-	-	14	-	.	14	-	-	-	100,0	-
Vård o. fostran av barn o. unga, vux.	7	-	7	-	-	.	7	-	-	-	100,0	-
Äldreomsorg, vux.	6	-	6	-	-	.	6	-	-	-	100,0	-
Frisör	9	-	9	-	-	.	9	-	-	-	100,0	-
Samhällelig och social sektor	52	18	17	17	-	16,6	52	-	-	-	100,0	-
Fastighetsskötarsistent, spec. klass	3	3	-	-	-	20,3	3	-	-	-	100,0	-
Hotell, restaurang och café, spec. klass	5	3	2	-	-	16,7	4	1	-	-	80,0	20,0
Yrkesträning	16	8	5	3	-	16,8	15	1	-	-	93,8	6,3
Sjöfart och teknik	300	96	103	101	-	16,8	235	52	12	1	78,3	21,7
Byggteknik	36	-	15	21	-	.	35	1	-	-	97,2	2,8
El- och datateknik, datorteknik	30	16	14	-	-	16,4	29	1	-	-	96,7	3,3
El- och datateknik, elteknik	43	15	12	16	-	16,3	43	-	-	-	100,0	-
Fordons- och transportteknik	40	15	12	13	-	16,6	38	1	-	1	95,0	5,0
Verkstads- och produktionsteknik	25	-	12	13	-	.	25	-	-	-	100,0	-
Sjöfart, vaktman	50	50	-	-	-	17,2	32	16	2	-	64,0	36,0
Sjöfart, däcks- o maskinreparatör	22	-	11	11	-	.	8	13	1	-	36,4	63,6
Sjöfart, fartygselektriker	21	-	12	9	-	.	11	5	5	-	52,4	47,6
Vaktmaskinmästare	18	-	10	8	-	.	7	10	1	-	38,9	61,1
Vaktstyrman	15	-	5	10	-	.	7	5	3	-	46,7	53,3

Flera finländare än ålänningar läser till vaktmaskinmästare och däcks- och maskinreparatör

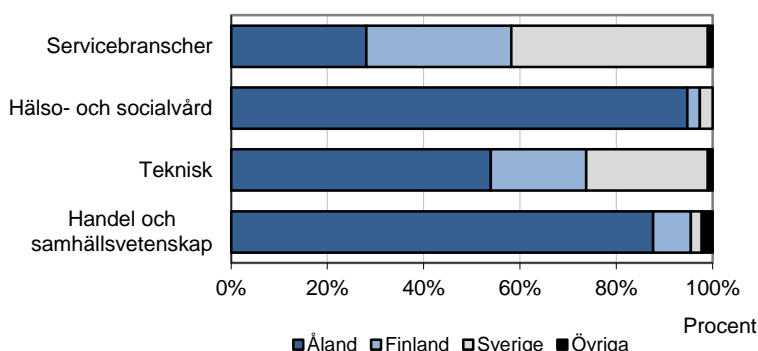
När det gäller fördelningen mellan åländska och icke-åländska studerande finns det stora skillnader mellan de olika programmen. På gymnasienivå har en tredjedel av de enskilda programmen enbart åländska studerande och ytterligare en tredjedel endast enstaka studerande utifrån. Hit hör framför allt studentlinjen, företagsekonomiprogrammen, närvårdarprogrammen och de tekniska programmen. På tre utbildningsprogram är majoriteten av de studerande icke-åläningar, nämligen sjöfartsprogrammen för däcks- och maskinreparatörer, vaktmaskinmästare samt vaktstyrmän. Det är främst personer från Finland som lockats till dessa utbildningar, men det finns också studerande från Sverige på alla tre programmen. Grundutbildningen hotell och restaurang samt kockprogrammet har runt tio icke-åländska studerande vardera och de flesta av dem kommer från Finland. Inom övrig utbildning har Folkhögskolans linje hantverk två studerande från Finland och naturfoto fyra från Sverige. Alla på NYAlinjen har åländsk hemort och samma sak gäller också de studerande på Yrkesgymnasiets yrkesstart.

På fyra av sju program på Högskolan är åläningarna i minoritet

På Högskolan har fyra av de sju utbildningsprogrammen en majoritet av studerande från orter utanför Åland. Störst är övervikten på sjöfartsprogrammet där över hälften av de studerande kommer från Sverige och nästan en femtedel från Finland. Därefter följer hotell- och restaurangadministration, men där är över hälften av de studerande från Finland och en tiondel från Sverige. Dessutom har maskinteknik och elektroteknik en majoritet icke-åläningar, men här utgör åläningarna ändå den största gruppen studerande. Företagsekonomi och informationsteknik lockar ett tiotal icke-åläningar vardera medan vårdprogrammet har endast enstaka studerande utifrån.

Om man ser till utbildningsområden så domineras servicebranscherna av studerande med hemort utanför Åland. Drygt två tredjedelar av de högskolestuderande inom detta område kommer utifrån, vilket illustreras av nedanstående diagram. Också det tekniska området har en stor andel icke-åländska studerande, nästan hälften är från orter utanför Åland. Däremot är åläningarna i stor majoritet både inom handel och samhällsvetenskap samt hälso- och socialvård.

Studerande i Högskolan på Åland hösten 2012 efter utbildningsområde och hemort

Totalt, d.v.s. inom alla utbildningsnivåer sammanlagt, är andelen icke-åländska studerande högst inom områdena service (49 procent) och teknik (27 procent), vilket visas i *tabell 11*. Sammanlagt står dessa områden för 325 av de 353 studerande utifrån. Nästan ingen kommer till Åland för att studera allmänbildande eller humanistiska ämnen och inte heller hälso- och socialvård.

Tabell 9. Studerande i övrig utbildning hösten 2012 efter läroinrättning, program, årskurs, medelålder och hemort

Skola Program/kurs	Totalt	Årskurs		Medel- ålder i åk 1	Hemort, antal				Hemort, procent	
		1	2		Åland	Finland	Sverige	Övriga	Åland	Utanför Åland
Totalt	48	44	4	18,3	42	2	4	-	87,5	12,5
Ålands folkhögskola	43	39	4	18,4	37	2	4	-	86,0	14,0
Hantverkslinjen	9	5	4	25,4	7	2	-	-	77,8	22,2
Naturfotolinjen	5	5	-	20,4	1	-	4	-	20,0	80,0
NYAlinjen	29	29	-	16,9	29	-	-	-	100,0	-
Ålands yrkesgymnasium	5	5	-	17,4	5	-	-	-	100,0	-
Yrkesstart	5	5	-	17,4	5	-	-	-	100,0	-

Tabell 10. Studerande i Högskolan på Åland hösten 2012 efter program, medelålder och hemort

Utbildningstyp Program/kurs	Totalt	Medel- ålder	Hemort, antal				Hemort, procent	
			Åland	Finland	Sverige	Övriga	Åland	Utanför Åland
Totalt	525	27,1	278	107	134	6	53,0	47,0
Examensinriktad utbildning								
Elektroteknik	36	26,7	17	11	8	-	47,2	52,8
Företagsekonomi	89	31,0	78	7	2	2	87,6	12,4
Hotell- och restaurangadministration	63	23,6	21	34	7	1	33,3	66,7
Informationsteknik	60	28,7	50	5	3	2	83,3	16,7
Maskinteknik	106	25,0	42	24	40	-	39,6	60,4
Sjöfart	133	26,7	34	25	73	1	25,6	74,4
Vård	38	28,6	36	1	1	-	94,7	5,3

Tabell 11. Studerande hösten 2012 efter utbildningsområde, medelålder och hemort

Utbildningsområde	Totalt	Medel- ålder	Hemort, antal				Hemort, procent	
			Åland	Finland	Sverige	Övriga	Åland	Utanför Åland
Totalt	1 803	21,4	1 450	192	151	10	80,4	19,6
Allmänbildande	459	17,1	454	4	-	1	98,9	1,1
Pedagogisk	-	.	-	-	-	-	-	-
Humanistisk	31	17,5	30	1	-	-	96,8	3,2
Handel- och samhällsvetenskap	249	25,1	237	8	2	2	95,2	4,8
Naturvetenskap	-	.	-	-	-	-	-	-
Teknisk	400	22,4	293	48	56	3	73,3	26,8
Lant- och skogsbruk	-	.	-	-	-	-	-	-
Hälso- och socialvård	155	26,1	152	2	1	-	98,1	1,9
Servicebranscher	445	21,7	227	126	88	4	51,0	49,0
Annat	64	19,1	57	3	4	-	89,1	10,9

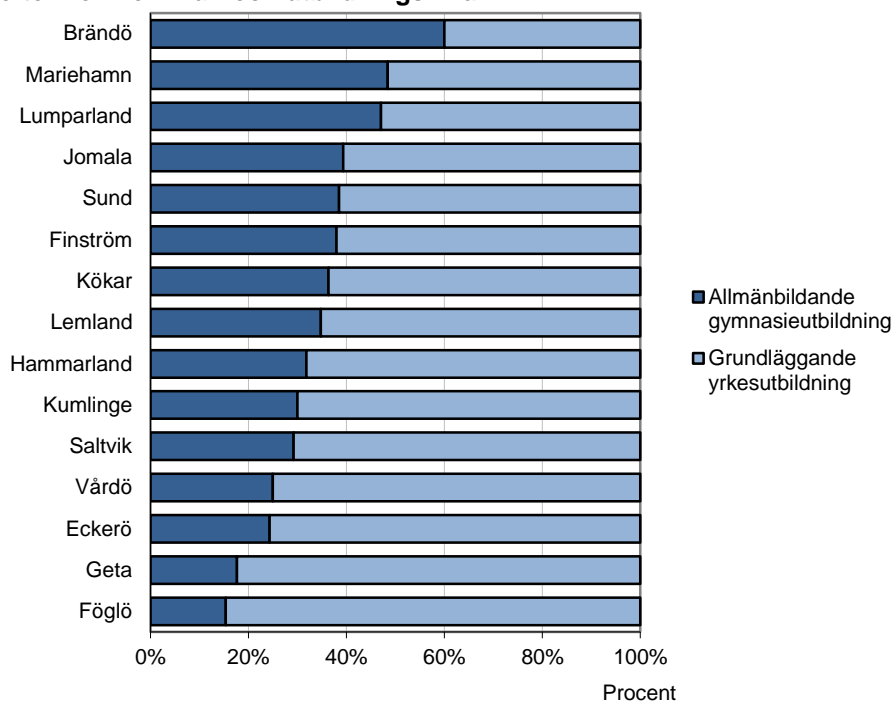
Medelålder av alla studerande.

Av Yrkesgymnasiets åländska studerande kommer tre femtedelar från landsbygden

Alla åländska kommuner finns representerade bland de studerande på Högskolan, medan Lycéet och Yrkesgymnasiet saknar personer från en kommun. Folkhögskolan har elever från nio åländska kommuner. Detta framgår av *tabell 12* som visar de studerandes hemort mera i detalj. Av de åländska studerande på Lycéet kommer ungefär lika många från Mariehamn som landsbygden, medan Yrkesgymnasiet har en övervikt av personer med hemort på landsbygden (60 procent). Både på Lycéet och Yrkesgymnasiet utgör skärgårdsbor ungefär fem procent av de åländska studerande. På Högskolan är en tiondel av ålänningarna från Skärgården och hälften från Mariehamn.

Diagrammet nedan visar hur de studerande från de åländska kommunerna på gymnasienivå fördelar sig mellan allmänbildande och yrkesutbildning. För hela Åland är andelen som går i yrkesutbildning 60 procent. På landsbygden är andelen 65 procent och i skärgården 68 procent, medan Mariehamn har den jämnaste fördelningen, 52 procent i yrkesutbildning och 48 procent i allmänbildande.

Åländska studerande på gymnasienivå hösten 2012 efter hemkommun och utbildningsnivå

Raseborg har flest finländska studerande i Yrkesgymnasiet, Borgå i Högskolan

Av de finländska studerande på Yrkesgymnasiet kommer en femtedel, eller 17 personer, från Raseborg, medan Pargas, Kimitoön och Lovisa har sju till nio studerande vardera. Många andra finländska kommuner är också representerade med enstaka studerande på Yrkesgymnasiet. Förutom de tretton studerande från Sverige finns också studerande från Litauen, Tyskland och Madagaskar på denna läroinrättning. Lycéet och Folkhögskolan har endast ett fåtal studerande från Finland och på Folkhögskolan går fyra personer från Sverige. Bland Högskolans 107 studerande från Finland är Borgå, Jakobstad och Helsingfors de vanligaste hemorterna med runt tio personer vardera. Högskolan har 134 studerande från Sverige och 6 från övriga länder.

Tabell 12. Studerande hösten 2012 efter hemort, utbildningsnivå och läroinrättning

Hemort	Totalt	Högskolan på Åland	Gymnasienivå			Övrig utbildning		
			Totalt	Ålands lyceum	Ålands yrkesgymn.	Totalt	Folk- högsk.	Ålands yrkesgymn.
Totalt	1 803	525	1 230	459	771	48	43	5
Åland	1 450	278	1 130	454	676	42	37	5
Brändö	15	5	10	6	4	-	-	-
Eckerö	48	11	37	9	28	-	-	-
Finström	130	13	108	41	67	9	9	-
Föglö	16	3	13	2	11	-	-	-
Geta	20	2	17	3	14	1	1	-
Hammarland	77	9	66	21	45	2	2	-
Jomala	221	40	178	70	108	3	3	-
Kumlinge	22	12	10	3	7	-	-	-
Kökar	15	4	11	4	7	-	-	-
Lemland	111	17	92	32	60	2	1	1
Lumparland	19	2	17	8	9	-	-	-
Saltvik	80	10	65	19	46	5	3	2
Sottunga	2	2	-	-	-	-	-	-
Sund	61	7	52	20	32	2	2	-
Vårdö	18	1	16	4	12	1	1	-
Mariehamn	595	140	438	212	226	17	15	2
Landskomm.	855	138	692	242	450	25	22	3
- Landsbygden	767	111	632	223	409	24	21	3
- Skärgården	88	27	60	19	41	1	1	-
Finland	192	107	83	4	79	2	2	-
Borgå	17	12	4	1	3	1	1	-
Hangö	9	5	4	-	4	-	-	-
Helsingfors	9	9	-	-	-	-	-	-
Jakobstad	11	10	1	-	1	-	-	-
Kimitoön	9	2	7	-	7	-	-	-
Korsholm	6	2	4	-	4	-	-	-
Korsnäs	4	4	-	-	-	-	-	-
Lovisa	12	5	7	-	7	-	-	-
Malax	9	6	3	-	3	-	-	-
Nykarleby	7	5	2	-	2	-	-	-
Närpes	4	4	3	-	3	-	-	-
Raseborg	25	7	18	1	17	-	-	-
Vasa	10	5	5	1	4	-	-	-
Pargas	15	6	9	-	9	-	-	-
Vörå	7	4	3	1	2	-	-	-
Åbo	5	4	1	-	1	-	-	-
Övriga finl. komm.	30	17	12	-	12	1	1	-
Sverige	151	134	13	-	13	4	4	-
Övriga länder	10	6	4	1	3	-	-	-
Argentina	1	-	1	1	-	-	-	-
Chile	1	1	-	-	-	-	-	-
Italien	1	1	-	-	-	-	-	-
Litauen	1	-	1	-	1	-	-	-
Madagaskar	1	-	1	-	1	-	-	-
Ryssland	1	1	-	-	-	-	-	-
Spanien	1	1	-	-	-	-	-	-
Tyskland	1	-	1	-	1	-	-	-
Ungern	1	1	-	-	-	-	-	-
Vitryssland	1	1	-	-	-	-	-	-

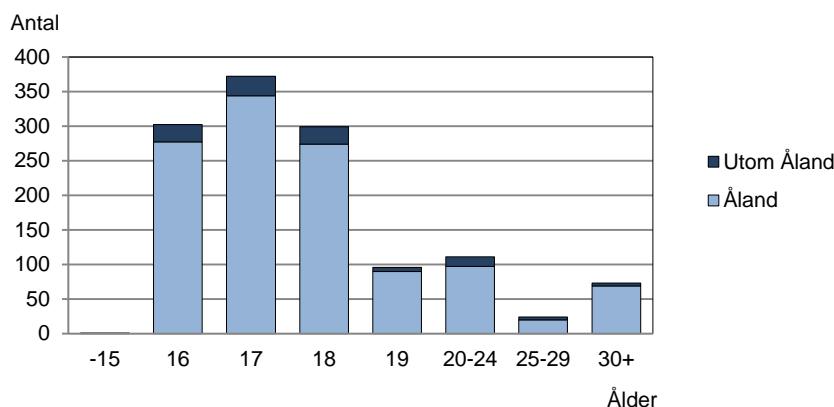
Männen i majoritet bland de yngre studerande, kvinnorna bland de äldre

Nedanstående diagram visar åldersfördelningen bland de studerande dels på gymnasienivå och i övrig utbildning, dels på Högskolan. På gymnasienivå och i övrig utbildning dominerar 16–19-åringarna, men mer än 200 personer är 20 år eller äldre. *Tabell 13* redovisar könsfördelningen i de olika åldersgrupperna. I åldrarna upp till 20 år överväger männen, men de högre åldersgrupperna har alla kvinnlig majoritet. Av de studerande fyllda 30 år är 84 procent kvinnor.

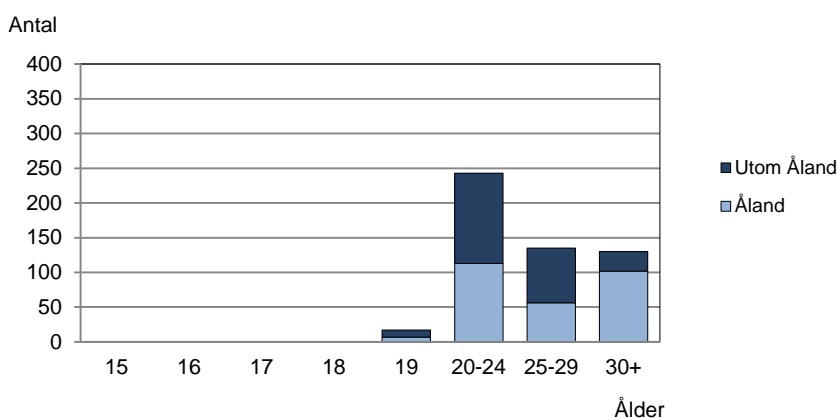
Nästan hälften av de åländska kvinnorna på Högskolan är 30 år eller äldre

Hälften av de studerande på Högskolan är under 25 år, hälften 25 år eller äldre. Männen dominerar alla de redovisade åldersgrupperna, men ser man endast till de åländska studerande är kvinnorna flera än männen bland personerna som fyllt 30 år. Av de åländska kvinnorna på Högskolan är 45 procent fyllda 30 år. Motsvarande siffra för männen är 29 procent. Icke-ålännarna är i majoritet både i åldersgruppen 20–24 år och 25–29 år, men av de som är 30 år eller äldre är närmare 80 procent ålänningar.

Studerande på gymnasienivå och i övrig utbildning hösten 2012 efter ålder och hemort

Studerande i Högskolan på Åland hösten 2012 efter ålder och hemort

Tabell 13. Studerande hösten 2012 efter ålder, utbildningsnivå, hemort och kön

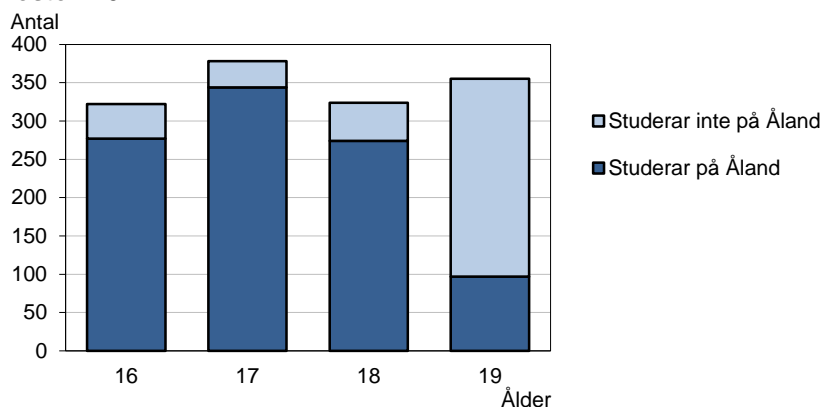
Nivå Hemort Kön	Totalt	Ålder 31.12.2012							
		-15	16	17	18	19	20-24	25-29	30+
Totalt	1 803	1	302	372	299	113	354	159	203
Kvinnor	803	1	140	176	139	43	128	57	119
Män	1 000	-	162	196	160	70	226	102	84
Åland	1 450	1	277	344	274	97	210	76	171
Kvinnor	725	1	134	172	134	36	97	37	114
Män	725	-	143	172	140	61	113	39	57
Utanför Åland	353	-	25	28	25	16	144	83	32
Kvinnor	78	-	6	4	5	7	31	20	5
Män	275	-	19	24	20	9	113	63	27
Gymnasienivå och övrig utbildning	1 278	1	302	372	299	96	111	24	73
Kvinnor	629	1	140	176	139	39	59	14	61
Män	649	-	162	196	160	57	52	10	12
Åland	1 172	1	277	344	274	90	97	20	69
Kvinnor	603	1	134	172	134	36	55	13	58
Män	569	-	143	172	140	54	42	7	11
Utanför Åland	106	-	25	28	25	6	14	4	4
Kvinnor	26	-	6	4	5	3	4	1	3
Män	80	-	19	24	20	3	10	3	1
Högskolan på Åland	525	-	-	-	-	17	243	135	130
Kvinnor	174	-	-	-	-	4	69	43	58
Män	351	-	-	-	-	13	174	92	72
Åland	278	-	-	-	-	7	113	56	102
Kvinnor	122	-	-	-	-	-	42	24	56
Män	156	-	-	-	-	7	71	32	46
Utanför Åland	247	-	-	-	-	10	130	79	28
Kvinnor	52	-	-	-	-	4	27	19	2
Män	195	-	-	-	-	6	103	60	26

Fjorton procent av de åländska 16-åringarna går inte i åländsk utbildning

Tabell 14 visar hur de studerande som har hemort på Åland fördelar sig på olika utbildningar (vid de åländska läroinrättningarna) i olika åldrar. Som jämförelse anges också totalantalet personer bosatta på Åland i de olika åldersgrupperna.

Av de 322 ålänningar som fyller 16 år under 2012 går 277, eller 86 procent, i någon av de åländska utbildningarna efter grundskolan. Andelen är något högre för 17-åringarna och något lägre för 18-åringarna. Från och med 19 år och uppåt är det en betydligt mindre andel av årskullarna som finns i den åländska utbildningen. Detta illustreras också av diagrammet nedan. Kategorin ”studerar inte på Åland” omfattar både personer som studerar på annan ort och personer som inte studerar alls.

**Studerande på Åland av de åländska 16-19-åringarna
hösten 2012**

Av 19-åringarna studerar en femtedel av kvinnorna och en tredjedel av männen på Åland

Av 16–18-åringarna går 87 procent i den åländska utbildningen. I denna åldersgrupp går 49 procent av de åländska flickorna men bara 34 procent av pojkarna i allmänbildande utbildning. I yrkesutbildning deltar 52 procent av pojkarna mot bara 43 procent av flickorna. Av de åländska 19-åringarna studerar 27 procent på hemmaplan, men det finns en viss skillnad mellan könen. En femtedel av kvinnorna i denna ålder studerar på Åland medan samma sak gäller en tredjedel av männen. Knappt 17 procent av de 19-åriga ålänningarna går grundläggande yrkesutbildning på Åland, 7 procent går i Lycéet, 2 procent går på Högskolan och drygt en procent i övrig utbildning. Av de åländska 20–24-åringarna går sju procent på Högskolan på Åland, sex procent av kvinnorna och åtta procent av männen.

Vissa brister i dessa jämförelser kan finnas på grund av att totalantalet i åldersgrupperna i tabell 14 gäller den 1 januari medan antalet studerande gäller september och mindre förändringar därför kan ha skett genom in- och utflyttning. Därtill är det möjligt att de uppgifter om de studerandes hemort som finns i underlagsmaterialet för statistiken i vissa fall avviker från den officiella uppgiften i befolkningsregistret.

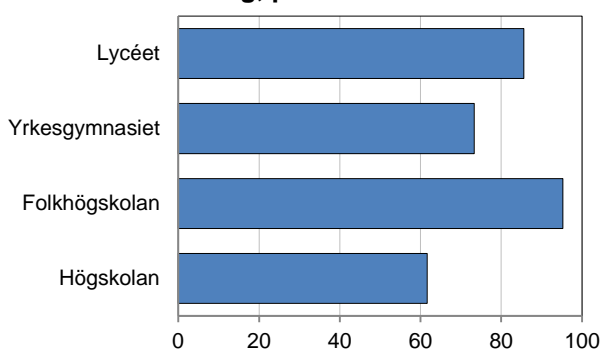
Tabell 14. Åländska studerande i åländsk utbildning hösten 2012 efter ålder, utbildningsnivå och kön

Kön Utbildningsnivå	Totalt	Ålder 31.12.2012								
		15-59	15	16	17	18	19	20-24	25-29	30-59
Invånare totalt på Åland i de olika åldersgrupperna 1.1.2012										
	16 221	326	322	378	324	355	1 564	1 489	11 463	
Kvinnor	8 016	172	156	188	170	177	703	717	5 733	
Män	8 205	154	166	190	154	178	861	772	5 730	
Studerande med hemort på Åland										
	1 450	1	277	344	274	97	210	76	171	
Allmänbildande gymnasieutbildning	454	1	131	168	124	25	5	-	-	
Grundläggande yrkesutbildning	676	-	128	167	148	60	87	19	67	
Högskolan på Åland	278	-	-	-	-	7	113	56	102	
Övrigt	42	-	18	9	2	5	5	1	2	
Kvinnor	725	1	134	172	134	36	97	37	114	
Allmänbildande gymnasieutbildning	264	1	77	103	70	11	2	-	-	
Grundläggande yrkesutbildning	315	-	45	68	62	21	50	12	57	
Högskolan på Åland	122	-	-	-	-	-	42	24	56	
Övrigt	24	-	12	1	2	4	3	1	1	
Män	725	-	143	172	140	61	113	39	57	
Allmänbildande gymnasieutbildning	190	-	54	65	54	14	3	-	-	
Grundläggande yrkesutbildning	361	-	83	99	86	39	37	7	10	
Högskolan på Åland	156	-	-	-	-	7	71	32	46	
Övrigt	18	-	6	8	-	1	2	-	1	
Procentuell andel av invånarna i respektive åldersgrupp som studerar på de olika nivåerna totalt										
	8,9	0,3	86,0	91,0	84,6	27,3	13,4	5,1	1,5	
Allmänbildande gymnasieutbildning	2,8	0,3	40,7	44,4	38,3	7,0	0,3	-	-	
Grundläggande yrkesutbildning	4,2	-	39,8	44,2	45,7	16,9	5,6	1,3	0,6	
Högskolan på Åland	1,7	-	-	-	-	2,0	7,2	3,8	0,9	
Övrigt	0,3	-	5,6	2,4	0,6	1,4	0,3	0,1	0,0	
Kvinnor	9,0	0,6	85,9	91,5	78,8	20,3	13,8	5,2	2,0	
Allmänbildande gymnasieutbildning	3,3	0,6	49,4	54,8	41,2	6,2	0,3	-	-	
Grundläggande yrkesutbildning	3,9	-	28,8	36,2	36,5	11,9	7,1	1,7	1,0	
Högskolan på Åland	1,5	-	-	-	-	-	6,0	3,3	1,0	
Övrigt	0,3	-	7,7	0,5	1,2	2,3	0,4	0,1	0,0	
Män	8,8	-	86,1	90,5	90,9	34,3	13,1	5,1	1,0	
Allmänbildande gymnasieutbildning	2,3	-	32,5	34,2	35,1	7,9	0,3	-	-	
Grundläggande yrkesutbildning	4,4	-	50,0	52,1	55,8	21,9	4,3	0,9	0,2	
Högskolan på Åland	1,9	-	-	-	-	3,9	8,2	4,1	0,8	
Övrigt	0,2	-	3,6	4,2	-	0,6	0,2	-	0,0	

Knappt tre fjärdedelar av de sökande till Yrkesgymnasiet antogs

Folkhögskolan antog 95 procent av de sökande, Lycéet 86 procent, Yrkesgymnasiet 73 procent och Högskolan 62 procent, vilket illustreras av diagrammet nedan. I *tabell 15 och 16* ser man hur situationen var på de olika utbildningsprogrammen. Siffrorna för antalet antagna gäller de som antagits under sommaren. Att antalet aktiva på vissa program överstiger antalet antagna kan bero på dels att ytterligare studerande antagits på hösten, dels att personer som antagits tidigare år har haft studieuppehåll och påbörjat studierna först denna höst. Antalet sökande omfattar endast de personer som hade studieprogrammet som förstahandsval. Siffrorna kommer från den gemensamma elevintagningen för de program och linjer som ingår i denna och direkt från läroinrättningarna gällande övriga program.

**Andel antagna av sökande hösten 2012
efter läroinrättning, procent**

Över tre sökande per studieplats till vuxenprogrammet för närvårdare

Andelen antagna av de sökande varierar betydligt mellan utbildningsprogrammen. Folkhögskolan hade färre sökande än platser på NYAlinjen. Samma sak gäller Yrkesgymnasiets program för fastighetsskötareassistenter, elteknik, yrkesstart samt verkstads- och produktionsteknik. Det sistnämnda programmet startade inte då studieplatserna inte kunde fyllas. Störst konkurrens om studieplatserna på gymnasienivå var det till programmen för närvårdare - till vuxenutbildningen sökte 50 personer till de 16 studieplatserna. Det finns också program som inte har alla studieplatser besatta, t.ex. studentlinjen, hotell och restaurang, yrkesstart och alla linjer på Folkhögskolan. Ser man till Yrkesgymnasiets olika profiler hade Livsstil och hälsa 1,8 sökande per studieplats medan det på övriga profiler fanns 1,1–1,3 sökande per plats.

Färre sökande än platser till elektroteknik och informationsteknik på Högskolan

På Högskolan antogs 62 procent av de 232 sökande till de 144 studieplatserna. Störst var konkurrensen om studieplatserna till sjöfartsprogrammet med 3,3 sökande per plats och endast 42 procent av de sökande antogs. Företagsekonomiprogrammet var också eftertraktat med 2,2 sökande per plats. Därtill hade hotell- och restaurangadministration samt maskinteknik flera sökande än studieplatser. Till elektroteknik och informationsteknik fanns något färre sökande än studieplatser och drygt 80 procent av de sökande antogs till dessa program. På vårdprogrammet finns 17 nya aktiva, vilka inledde sina studier redan i januari efter att antagningen skett redan hösten 2011.

Tabell 15. Nya studieplatser, sökande och antagna på gymnasienivå och i övrig utbildning hösten 2012 efter skola och program

Läroinrättning Profil Program/kurs	Studie- platser	Sökande	Antagna	Aktiva	Sökande per studie- plats	Antagna, procent av sökande
Totalt	515	573	449	446	1,1	78,4
Ålands lyceum	162	160	137	145	1,0	85,6
Studentlinje	162	160	137	145	1,0	85,6
Ålands yrkesgymnasium	285	371	272	258	1,3	73,3
Ekonomi och media	34	42	34	33	1,2	81,0
Företagsekonomi	18	25	19	19	1,4	76,0
Media och kommunikation	16	17	15	14	1,1	88,2
Hotell och restaurang	65	83	69	55	1,3	83,1
Hotell- och restaurang	45	52	42	37	1,2	80,8
Hotell- och rest, servitör, gymn. bas.	10	16	12	10	1,6	75,0
Hotell och konferenspers., gymn bas.	10	15	15	8	1,5	100,0
Livsstil och hälsa	66	119	71	69	1,8	59,7
Närvårdare	20	34	21	21	1,7	61,8
Närvårdare, vuxen	16	50	16	16	3,1	32,0
Samhällelig och social sektor	18	22	18	18	1,2	81,8
Fastighets-skötarrassistens, spec. klass	6	4	6	3	0,7	150,0
Hotell, restaurang och café, spec. klass	2	2	3	3	1,0	150,0
Yrkesträning	4	7	7	8	1,8	100,0
Sjöfart och teknik	120	127	98	101	1,1	77,2
EI- och datateknik, datorteknik	16	20	16	16	1,3	80,0
EI- och datateknik, elteknik	16	10	13	15	0,6	130,0
Fordons- och transportteknik	14	17	13	15	1,2	76,5
Verkstads- och produktionsteknik	14	8	3	.	0,6	37,5
Sjöfart	48	67	48	50	1,4	71,6
Yrkesstart	12	5	5	5	0,4	100,0
Ålands folkhögskola	68	42	40	43	0,6	95,2
Hantverkslinjen	12	18	13	9	1,5	72,2
Naturfotolinjen	8	10	10	5	1,3	100,0
NYAlinjen	48	14	17	29	0,3	121,4

Tabell 16. Nya studieplatser, sökande och antagna på Högskolan på Åland hösten 2012 efter program

Program/kurs	Studie- platser	Sökande	Antagna	Mottagna studie- platser	Aktiva	Sökande per studie- plats	Antagna, procent av sökande
Totalt	144	232	143	130	111	1,6	61,6
Elektroteknik	24	20	16	13	13	0,8	80,0
Företagsekonomi	24	52	29	29	22	2,2	55,8
Hotell- och restaurangadministration	24	34	27	23	19	1,4	79,4
Informationsteknik	24	19	16	15	14	0,8	84,2
Maskinteknik	24	29	22	18	13	1,2	75,9
Sjöfart	24	78	33	32	30	3,3	42,3

Not: Vårdprogrammet tar in nya studerande hösten 2013.

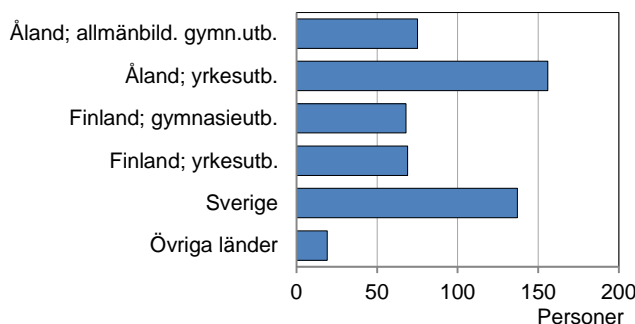
Högskolan har studerande med tidigare utbildning från femton olika länder

I *tabell 17* kan man se i vilka åländska läroinrättningar de studerande på Högskolan tidigare utbildat sig, vilken typ av utbildning de studerande från Finlands läroinrättningar har samt i vilka övriga länder Högskolans studerande har fått sin tidigare utbildning. 44 procent har tidigare gått utbildning på gymnasienivå på Åland. Ytterligare 26 procent kommer från gymnasienivåutbildning i Finland och en lika stor andel har gått utbildning i Sverige. Därtill kommer enstaka personer med tidigare betyg från tio olika länder i Europa samt Gambia, Indonesien eller USA. Man bör notera att statistiken visar landet där den tidigare utbildningens skola finns, vilket inte behöver sammanfalla med den studerandes hemort vid antagningen, bl.a. för att utbildningen kan ha avlagts för ett antal år sedan och byte av hemort kan ha skett efter det.

Männen i betydande majoritet bland de som kommer från yrkesutbildning

Av de studerande som kommer från åländska läroinrättningar har en tredjedel gått i Lycéet och två tredjedelar i någon av de yrkesinriktade läroinrättningarna. Könsfördelningen bland de som kommer från den allmänbildande utbildningen är relativt jämn, medan nästan två tredjedelar av de från yrkesutbildningen är män. Bland de som avlagt tidigare utbildning i Finland kommer hälften från en gymnasieskola och hälften från en yrkesinriktad läroinrättning. Också här är könsfördelningen lika för de som kommer från gymnasieskolor, medan män utgör tre fjärdedelar av de som gått yrkesutbildning. Diagrammet nedan visar hur Högskolans studerande fördelar sig på studieland och, för de med åländsk eller finländsk utbildning, på utbildningstyp.

De studerande vid Högskolan på Åland hösten 2012 efter tidigare utbildning och läroinrättningens land

Av de som har åländsk yrkesutbildning kommer över en tredjedel från Ålands sjömansskola och en knapp fjärdedel från Ålands yrkesskola. De flesta kvinnorna har gått Ålands handelsläroverk och den största gruppen män kommer från Sjömansskolan. Endast 6 av 19 personer med tidigare utbildning i andra länder än Åland, Finland eller Sverige är kvinnor. Också de studerande med tidigare examen från Sverige domineras av män. Hälften av de som tidigare studerat på Åland är i åldersgruppen 20–24 år, en femtedel är 25–29 år och en fjärdedel 30 år eller äldre.

Sjöfart det populäraste programmet för studerande från utbildning i Sverige

Av de som avlagt gymnasieutbildning på Åland går flest personer på företagsekonomi. Samma program har nästflest studerande från den åländska yrkesutbildningen. Endast maskinteknik har flera personer därifrån. Av de som gått tidigare utbildning i Finland studerar största antalet på hotell- och restaurangadministration, medan de som tidigare utbildat sig i Sverige främst sökt sig till sjöfartsprogrammet. Detta visar *tabell 18*.

Tabell 17. De studerande vid Högskolan på Åland hösten 2012 efter tidigare utbildning, läroinrättningens land, kön och åldersgrupp

Läroinrättningens land Typ av utbildning Läroinrättning	Totalt	Kön		Åldersgrupp			
		Kvinnor	Män	19	20-24	25-29	30+
Totalt	525	174	351	17	243	135	130
Norden	506	169	337	17	239	133	117
Åland	231	90	141	9	115	48	59
Allmänbildande gymnasieutb.	75	35	40	2	35	17	21
Ålands lyceum	75	35	40	2	35	17	21
Grundläggande yrkesutb.	156	55	101	7	80	31	38
Ålands handelsläroverk	27	15	12	-	7	8	12
Ålands hot.- o. rest.skola	16	10	6	-	9	3	4
Ålands naturbruksskola	4	4	-	-	3	1	-
Ålands sjömansskola	57	6	51	1	40	6	10
Ålands vårdinstitut	7	7	-	-	3	1	3
Ålands yrkesgymnasium	8	2	6	6	2	-	-
Ålands yrkesskola	37	11	26	-	16	12	9
Finland	137	50	87	5	72	30	30
Gymnasieutbildning	68	32	36	4	34	17	13
Yrkesutbildning	69	18	51	1	38	13	17
Sverige	137	28	109	3	52	55	27
Island	1	1	-	-	-	-	1
Övriga Europa	14	3	11	-	4	1	9
Estland	1	1	-	-	-	-	1
Italien	2	-	2	-	2	-	-
Polen	3	-	3	-	1	-	2
Rumänien	1	-	1	-	-	-	1
Ryssland	3	1	2	-	-	-	3
Schweiz	1	1	-	-	-	-	1
Spanien	1	-	1	-	-	1	-
Tyskland	1	-	1	-	1	-	-
Vitryssland	1	-	1	-	-	-	1
Afrika	1	-	1	-	-	-	1
Gambia	1	-	1	-	-	-	1
Asien	1	1	-	-	-	-	1
Indonesien	1	1	-	-	-	-	1
Amerika	2	1	1	-	-	-	2
USA	2	1	1	-	-	-	2

Not: En man ingår endast i totalen då han antagits på dispens.

Tabell 18. De studerande vid Högskolan på Åland hösten 2012 efter tidigare utbildning, läroinrättningens land och utbildningsprogram vid Högskolan på Åland

Utbildningsprogram vid Högskolan på Åland	Totalt	Åland		Finland		Sverige	Övr. länder
		Gymnasie- utbildn.	Yrkes- utbildn.	Gymnasie- utbildn.	Yrkes- utbildn.		
Totalt	525	75	156	68	69	137	19
Elektroteknik	36	4	14	2	7	8	1
Företagsekonomi	89	28	31	14	7	4	5
Hotell- och restaurangadministration	63	6	10	25	14	6	2
Informationsteknik	60	12	24	1	10	4	8
Maskinteknik	106	5	34	4	24	37	2
Sjöfart	133	11	24	19	6	73	-
Vård	38	9	19	3	1	5	1

Not: En studerande på Informationsteknik ingår endast i totalen då han antagits på dispens.

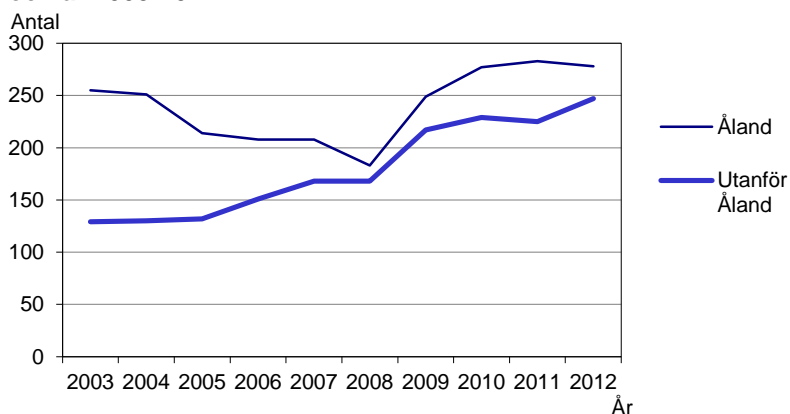
Färre kvinnor inom grundläggande yrkesutbildning

Följande tre tabeller och ett diagram jämför studerandeantalet vid de åländska läroinrättningarna över tiden. Yrkesgymnasiet har färre studerande 2012 än 2011. Det är profilerna Ekonomi och media samt Hotell och restaurang som uppvisar en minskning, medan Livsstil och hälsa har flera studerande än i fjol. På Högskolan har de studerande ökat något på alla program utom informationsteknik och vård. Jämfört med början av 2000-talet är det nu nästan 300 flera studerande på Åland. Inom den övriga utbildningen har dock antalet studerande halverats, medan det ökat på de övriga utbildningsnivåerna. I år studerar enstaka färre personer på Åland än 2011, men männen är flera än i fjol, medan kvinnornas antal minskat. Minskningen har skett framför allt inom yrkesutbildningen, där det är 50 kvinnor färre än 2011. Om man ser till utbildningsområden inom hela den åländska utbildningen har de studerande jämfört med i fjol ökat inom hälso- och socialvård samt service, medan de minskat inom handel och samhällsvetenskap. I *tabell 21* visas tidsserier för åren 2000–2012 gällande nivåer och utbildningsområden samt de studerandes hemort.

Ökad andel studerande utifrån i den åländska utbildningen

För andra året i rad blev antalet åländska studerande på Åland färre och minskningen gällde personer från alla regioner. Andelen studerande utifrån ökade med 1,4 procentenheter och uppgår nu till en knapp femtedel. Det är finländarna som har ökat, medan svenskarnas antal är på samma nivå som under de föregående tre åren. Från övriga länder kommer lika många personer som i fjol. Även om de studerande från Finland blivit några flera än i fjol på gymnasienivå, så är det framför allt på Högskolan som ökningen utifrån skett. Diagrammet nedan visar också att det är icke-ålänningar som står för ökningen av studerandeantalet på Högskolan från 2011 till 2012.

Studerande vid Högskolan på Åland efter hemort och år 2003-2012

Tabell 19. Studerande på gymnasienivå efter läroinrättning och profil hösten 2011–2012

Läroinrättning Profil	2011	2012
Studerande totalt	1 314	1 278
Ålands lyceum	457	459
Ålands yrkesgymnasium	820	776
Ekonomi och media	179	139
Hotell och restaurang	152	130
Livsstil och hälsa	188	207
Sjöfart och teknik	301	300
Ålands folkhögskola	37	43

Tabell 20. Studerande vid Högskolan på Åland efter utbildningsprogram hösten 2011–2012

Utbildningsprogram	2011	2012
Studerande totalt	508	525
Elektroteknik	30	36
Företagsekonomi	85	89
Hotell- och restaurangadministration	55	63
Informationsteknik	67	60
Maskinteknik	105	106
Sjöfart	125	133
Vård	41	38

Tabell 21. Studerande efter nivå, kön, utbildningsområde och hemort 2000–2012

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nivå									
Studerande totalt	1 530	1 613	1 636	1 666	1 612	1 766	1 849	1 822	1 803
Allmänbildande gymn.utbildn.	389	450	464	431	414	418	431	457	459
Grundläggande yrkesutbildn.	692	749	762	811	791	813	855	812	771
Högskoleutbildning på Åland	353	346	359	376	351	466	506	508	525
Övrigt	96	68	51	48	56	69	57	45	48
Kvinnor	756	790	800	810	776	859	873	859	803
Allmänbildande gymn.utbildn.	237	251	252	239	235	259	256	277	268
Grundläggande yrkesutbildn.	320	356	385	404	390	391	398	386	333
Högskoleutbildning på Åland	120	135	135	142	115	175	184	172	174
Övrigt	79	48	28	25	36	34	35	24	28
Män	774	823	836	856	836	907	976	963	1 000
Allmänbildande gymn.utbildn.	152	199	212	192	179	159	175	180	191
Grundläggande yrkesutbildn.	372	393	377	407	401	422	457	426	438
Högskoleutbildning på Åland	233	211	224	234	236	291	322	336	351
Övrigt	17	20	23	23	20	35	22	21	20
Utbildningsområde (inklusive Högskolan på Åland)									
Allmänbildande	400	450	464	431	414	418	431	457	459
Pedagogisk	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Humanistisk	32	29	29	27	27	33	33	33	31
Handel- och samhällsvetenskap	182	195	192	230	191	250	242	288	249
Naturvetenskap	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teknisk	319	349	282	316	311	348	392	408	400
Lant- och skogsbruk	44	40	41	44	48	21	24	-	-
Hälso- och socialvård	130	139	164	156	129	152	195	146	155
Servicebranscher	345	330	400	404	427	467	469	436	445
Annat	78	81	64	58	65	77	63	54	64
Hemort									
Åland	1 262	1 365	1 385	1 391	1 346	1 449	1 522	1 491	1 450
Mariehamn	560	574	577	549	560	607	644	620	595
Landsbygden	627	671	697	728	679	722	770	780	767
Skärgården	75	120	111	114	107	120	108	91	88
Utanför Åland	268	248	251	275	266	317	327	331	353
Finland	191	164	159	174	155	156	164	166	192
Sverige	68	78	86	94	110	150	157	155	151
Övriga länder	9	6	6	7	1	11	6	10	10

Not: I statistikuppgifterna har utbildningsområdet för vissa program ändrats år 2006 vilket innebär att siffrorna för teknik och service inte är jämförbara med tidigare år. Utbildningsnivån Allmänbildande gymnasieutbildning kallades före 2011 för Studieförberedande utbildning. Utbildningsnivån Grundläggande yrkesutbildning ersatt 2011 nivåerna Studieförberedande utbildning med yrkesprofil och Yrkesinriktad utbildning. Siffrorna för 2000-2010 visar sammanslagna siffror för dessa två nivåer.

Stora könsskillnader i språkstudierna på Yrkesgymnasiet

Hur många som läser språk under innevarande hösttermin på gymnasienivå och inom övrig utbildning redovisas i *tabell 22*. Vid de flesta studieprogrammen på gymnasienivå är engelska obligatoriskt och fyra femtedelar av alla studerande läser detta språk. Finska läses av en tredjedel samt spanska, tyska och franska vardera av ungefär en tiondel. Det är dock stora skillnader mellan läroinrättningarna. Lycéet har mest språkstudier och här läser alla engelska och två tredjedelar finska. Spanska är det tredje mest lästa språket på Lycéet och lockar betydligt flera kvinnor än män, vilket också gäller franska. På Yrkesgymnasiet läser 80 procent av männen och 60 procent av kvinnorna engelska denna termin, men när det gäller finska är könsfördelningen den motsatta då 27 procent av kvinnorna och 9 procent av männen läser finska. På Folkhögskolan är engelska det enda främmande språket och det läses av en fjärdedel av de studerande.

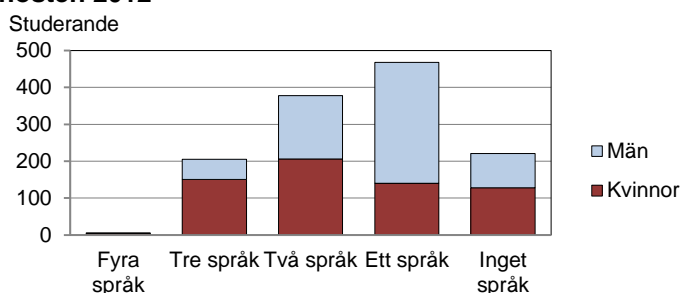
Tabell 22. Språkstudier på gymnasienivå och inom övrig utbildning hösten 2012 efter läroinrättning och kön

Språk	Totalt			Ål. lyceum			Ål. yrkesgymnasium			Ål. folkhögskola		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal studerande efter studerat språk												
Engelska	1 026	477	549	457	267	190	558	205	353	11	5	6
Finska	441	279	162	310	187	123	131	92	39	-	-	-
Tyska	134	79	55	112	62	50	22	17	5	-	-	-
Franska	105	82	23	84	64	20	21	18	3	-	-	-
Spanska	153	103	50	148	100	48	5	3	2	-	-	-
Ryska	4	1	3	4	1	3	-	-	-	-	-	-
Andel												
Engelska	80,3	75,8	84,6	99,6	99,6	99,5	71,9	61,4	79,9	25,6	18,5	37,5
Finska	34,5	44,4	25,0	67,5	69,8	64,4	16,9	27,5	8,8	-	-	-
Tyska	10,5	12,6	8,5	24,4	23,1	26,2	2,8	5,1	1,1	-	-	-
Franska	8,2	13,0	3,5	18,3	23,9	10,5	2,7	5,4	0,7	-	-	-
Spanska	12,0	16,4	7,7	32,2	37,3	25,1	0,6	0,9	0,5	-	-	-
Ryska	0,3	0,2	0,5	0,9	0,4	1,6	-	-	-	-	-	-

Nästan en femtedel läser inte språk

Av de studerande på gymnasienivå och inom övrig utbildning läser 17 procent inte något språk under denna termin. Majoriteten av dessa är kvinnor, vilket nedanstående diagram visar. Männen dominerar gruppen studerande som läser bara ett språk. Detta är den största gruppen med 37 procent av de studerande. Det är dock flera kvinnor än män som studerar två eller flera språk. Totalt läser 30 procent två språk och 16 procent tre språk.

Antal studerade språk per studerande på gymnasienivå och inom övrig utbildning hösten 2012

Närmare 40 personer absentieanmälda på gymnasienivå

De absentieanmälda på gymnasienivå uppgår till 38 personer, eller 3 procent. Vid Folkhögskolan påbörjade en person studierna efter mätdatumet för statistiken. På Högskolan har 70 stycken studieuppehåll, vilket utgör 12 procent av den totala studerandekåren. Drygt 61 procent av dem är män. Detta visar *tabell 23 och 24*. Studerande vid Högskolan har möjlighet att anhålla om studieuppehåll för två år och huvudorsakerna är militärtjänstgöring, arbetspraktik eller föräldraledighet. Vid Högskolan finns inte någon utbytesstuderande under höstterminen 2012.

Tabell 23. Inskrivna studerande med studieuppehåll på gymnasienivå och inom övrig utbildning hösten 2012 efter utbildningsnivå, skola, utbildningsprogram och kön

Nivå	Totalt	Kvinnor	Män
Läroinrättning			
Profil			
Program/linje			
Totalt	39	26	13
Gymnasienivå	38	25	13
Allmänbildande gymnasieutbildning	12	10	2
Ålands lyceum	12	10	2
Studentlinje	12	10	2
Grundläggande yrkesutbildning	26	15	11
Ålands yrkesgymnasium	26	15	11
Ekonomi och media	6	6	-
Företagsekonomi	2	2	-
Företagsekonomi, vuxen	4	4	-
Hotell och restaurang	3	3	-
Hotell- och restaurang, inr. kock	3	3	-
Livsstil och hälsa	9	6	3
Närvårdare	3	1	2
Närvårdare, vuxen	3	3	-
Kundbetjäning och info.hantering, vuxen	1	1	-
Frisör	1	1	-
Samhällelig och social sektor	1	-	1
Sjöfart och teknik	8	-	8
El- och datateknik, datorteknik	1	-	1
Fordons- och transportteknik	1	-	1
Sjöfart	4	-	4
Sjöfart, däck- o maskinreparatör	1	-	1
Sjöfart, fartygselektriker	1	-	1
Övrig utbildning	1	1	-
Ålands folkhögskola	1	1	-
Hantverkslinjen	1	1	-

Tabell 24. Inskrivna studerande med studieuppehåll i Högskolan på Åland hösten 2012 efter utbildningsprogram och kön

Program/kurs	Totalt	Kvinnor	Män
Totalt	70	27	43
Elektroteknik	7	-	7
Företagsekonomi	7	4	3
Hotell- och restaurangadministration	9	6	3
Informationsteknik	11	3	8
Maskinteknik	15	1	14
Sjöfart	7	-	7
Vård	14	13	1

Antalet studerande per dator fortsätter att minska

Tabell 25 innehåller uppgifter om läroinrättningarnas datautrustning och tabell 26 presenterar utvecklingen av läroinrättningarnas datorbestånd och typ av Internetanslutning från 2001 till 2012. Läroinrättningarnas datorantal fortsätter att öka och totalt har de nu drygt 1 300 stycken, varav ungefär 1 250 används för undervisning och studier. Av dessa är 700 stationära och 550 bärbara. Om man ställer antalet studerande i relation till det totala antalet datorer vid läroinrättningarna, blir antalet studerande per dator 1,4. För tio år sedan var det 2,0 studerande per dator.

Tabell 25. Datorer och nätanslutningar efter läroinrättning hösten 2012

	Totalt	Högskolan	Lycéet	Yrkesgymn.	Folkhögsk.
Antal datorer					
I bruk (inkl. bärbara)	1 317	230	320	704	63
Har anskaffats (som nya) 2010 eller senare	582	123	141	317	1
Datateknisk utrustning som främst används för undervisning och studier					
Stationära datorer	697	145	40	464	48
Bärbara datorer	550	44	280	216	10
Interaktiva tavlor	30	6	7	17	-
Studerande per dator	1,4	2,3	1,4	1,1	0,7
Internetanslutning					
Fast nätförbindelse	3	1	1	1	-
ADSL-anslutn.(bredband)	1	-	-	-	1
Trådlöst bredband	3	1	1	1	-
ISDN-förbindelse	-	-	-	-	-
Modem	-	-	-	-	-

När det gäller nätverk och internetanslutning, betyder "1" att läroinrättningen har ifrågavarande nätverk eller anslutning.

Talet "studerande per dator" har räknats fram som antal studerande/datorer i bruk.

En del av datorerna vid Lycéet och Yrkesgymnasiet används gemensamt av de studerande vid båda skolor.

Tabell 26. Datorer och nätanslutningar hösten 2001–2012

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Datorer												
Datorer i bruk	728	757	822	875	898	894	887	1 005	1 067	1 030	1 134	1 317
Används främst för undervisn. o. studier	564	601	622	662	729	722	694	763	832	784	1 034	1 247
Studerande per dator	2,0	2,0	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	1,6	1,7	1,8	1,6	1,4
Antal läroinrättningar med olika Internetanslutningar												
Fast förbindelse	9	8	7	7	7	8	8	7	8	8	3	3
ADSL (bredband)	-	1	1	2	2	3	1	2	1	1	1	1
Trådlöst bredband	-	-	-	-	-	-	-	2	2	7	3	3
ISDN	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modem	2	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-

Talet "studerande per dator" har räknats fram som antal studerande/datorer i bruk.

Genom sammanslagning till Ålands yrkesgymnasium minskade antalet läroinrättningar hösten 2011.

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN